

**REGIONALNA IZBA
OBRACHUNKOWA w ŁODZI
Zespół Zamiejscowy
w Skierniewicach
96-100 Skierniewice
ul. Jagiellońska 29**

Bż.3034.3.2018

Wyjaśnienia do wykonania budżetu gminy Opoczno za 2017 rok

W sprawozdaniu Rb-28S za rok 2017 a tym samym w sprawozdaniu opisowym z realizacji budżetu za rok 2017 w różnych rozdziałach występują odsetki, których gmina dokonała płatności, i tak:

Rozdział 75495 – *pozostała działalność, § 4560 - odsetki od dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art.184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości* – kwota 29.152,00 zł. Odsetki zostały naliczone od zwrotu dotacji na realizację projektu z udziałem środków unijnych pn. „Budowa zintegrowanego systemu bezpieczeństwa Gminy Opoczno” Kontrola projektu przeprowadzona w dniach 20-22.06.2011 r. skutkowałą wydaniem decyzji nr 6/2013/PR w dniu 22 lutego 2013 r. Nadmienić należy, że w toku postępowania IZ – Urząd Marszałkowski Województwa łódzkiego tylko raz, po wyjaśnieniach pokontrolnych Beneficjenta, zmniejszając kwotę nałożonej korekty. Ponadto postępowanie było prowadzone przez Urząd Marszałkowski w sposób przewlekły, która to przewlekłość nie znajdowała uzasadnienia. Beneficjent w toku postępowania nie został też ani razu poinformowany w jakikolwiek sposób o przedłużeniu terminu postępowania z przyczyn przewidzianych w odpowiednich przepisach KPA. Samo postępowanie, po odmowie przez Gminę Opoczno, zapłacenia kwoty korekty określonej w decyzji, zostało wszczęte 10 maja 2012 r. zaś decyzja kończąca postępowanie została wydana 22.02.2013 r.

Wydaną 22 lutego 2013 r. decyzję nr 6/2013/PR Gmina Opoczno zaskarżyła do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. WSA w Łodzi wyrokiem III SA/Łd 1047/13 z dnia 11 grudnia 2013 r. uchylił w całości zaskarżoną decyzję. Zarząd Województwa wniósł skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego, który wyrokiem II GSK/610/14 z 29 kwietnia 2015 r. utrzymał w mocy wyrok sądu pierwszej instancji. W powyższych okolicznościach Zarząd Województwa łódzkiego w dniu 24 lutego 2016 r. wydał decyzję nr 7/2016/PR nakazującą zwrot środków w kwocie 55.249,50 zł wraz z odsetkami.

Gmina Opoczno zaskarżyła w/w decyzję. Wyrokiem z dnia 15 lutego 2017 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi oddalił skargę Gminy Opoczno (sygn. akt III SA/Łd 314/16). **Wyrok ten podtrzymał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 14 listopada 2017 r. (sygn. akt II GSK 2044/17).**

Postępowanie przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym było w okresie 3 listopada – 16 grudnia 2016 r. zawieszane do czasu wydania przez TK odpowiedzi na pytanie prawne dotyczące okoliczności wydania w/w decyzji.

W trakcie postępowania sądowego Gmina Opoczno złożyła wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji, jednak WSA w dniu 2 czerwca 2016 r. odmówił wstrzymania wykonania zaskarżonej decyzji.

Rozdział 85213 – *Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej, § 4580 – pozostałe odsetki, kwota zapłaconych odsetek – 5.743,27 zł.* W imieniu Gminy zadanie z tego zakresu realizuje Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. W myśl przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778 z późn.zm.) art. 6 ust. 2b wójt, burmistrz lub prezydent miasta nie opłaca składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna, jeżeli podlega ona obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z innego tytułu na podstawie ustawy lub na podstawie odrębnych przepisów lub jest ubezpieczona na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2017 r. poz. 2336 z późn. zm.). Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie posiadając zaświadczenie wydane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o tym, że osoba pobierająca świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna lub specjalny zasiłek opiekuńczy podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu jako rolnik lub domownik rolnika - nie opłacał składek emerytalno-rentowych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W wyniku weryfikacji przeprowadzonej przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nastąpiło wyłączenie poszczególnych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna lub specjalny zasiłek opiekuńczy a posiadających status rolnika, małżonka rolnika lub domownika z ubezpieczenia emerytalno-rentowego na skutek złożenia przez rolnika oświadczenia o rezygnacji z zatrudnienia w rolnictwie lub wykonywania w nim pracy. Tym samym z dniem wyłączenia rolnika lub domownika z ubezpieczeń powstał obowiązek opłacenia składek emerytalno-rentowych oraz zdrowotnych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Wyłączenia rolnika lub domownika z ubezpieczenia emerytalno-rentowego w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego następowało w wielu przypadkach z datą wsteczną. Tym samym Ośrodek zgodnie z przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych był zobligowany do zapłaty należnych składek za okresy wcześniejsze.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie działał zgodnie z przepisami prawa, jednakże w sytuacji, kiedy pojawiły się nowe okoliczności w sprawie, a za takie należy uznać wyłączenie z ubezpieczeń rolnika lub domownika z datą wsteczną był zobligowany do opłacenia należnych składek w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych od daty wyłączenia rolnika z ubezpieczeń zgodnie z prawomocną decyzją Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Zmiana statusu rolników lub domowników w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz wyłączenie rolnika lub domownika z ubezpieczenia emerytalno-rentowego spowodowała natychmiastowe działania Ośrodka zmierzające do zapłaty należnych składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie skierował stosowne zapytanie do centrali Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o mechanizm zgłaszania

ubezpieczonych oraz zasad opłacania składek za osoby, które pobierają świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy lub zasiłek dla opiekuna, a które zostały wyłączone z datą wsteczną z ubezpieczenia rolniczego. Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował Ośrodek, że w sytuacji wyłączenia rolnika lub domownika z datą wsteczną płatnik składek ma obowiązek zapłacić należne składki wstecz oraz naliczyć odpowiednie odsetki.

Nieprzekazanie składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie w terminie nie było zatem działaniem zamierzonym.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie wnosił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o umorzenie odsetek za zwłokę podnosząc we wniosku że nieopłacenie składek w terminie nie było działaniem celowym. Konieczność opłacenie składek wynikała bowiem z utraty przez poszczególnych świadczeniobiorców obowiązkowego ubezpieczenia w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w tym zakresie była negatywna.

Rozdział 85502 - *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, § 4580 – pozostałe odsetki, kwota 143,10 zł – wyjaśnienie jak przy rozdziale 85213.*

Rozdział 85501 - *Świadczenia wychowawcze, § 4560 - odsetki od dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art.184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości, kwota 2.557,69 zł i*

Rozdział 85502 - *Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, § 4560 - odsetki od dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art.184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości, kwota 1.578,53 zł.*

W obu przypadkach kwoty odsetek wynikają z faktu, że osoby pobierające świadczenia nie informowały ośrodka o zmianie sytuacji materialnej mającej wpływ na przyznanie świadczenia, co skutkowało przeprowadzeniem weryfikacji sytuacji dochodowej rodziny w nowym okresie zasiłkowym i wydaniem decyzji administracyjnych orzekającej o zwrocie za lata wcześniejsze i 2017 rok nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych, rodzinnych wraz z dodatkami i z funduszu alimentacyjnego tj. należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie (obecnie 7%) naliczane od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty świadczenia do dnia spłaty (zgodnie z przepisami ustaw o świadczeniu wychowawczym, świadczeniach rodzinnych i świadczeniu z funduszu alimentacyjnego).

Rozdział 90095 – *pozostała działalność, § 4560 - odsetki od dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art.184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości – kwota 1.014.123,97 zł.* Odsetki zostały naliczone od zwrotu dotacji na realizację projektu z udziałem środków unijnych pn. „Budowa Zakładu Unieszkodliwiania odpadów w Różannie wraz z zamknięciem i rekultywacją składowiska”. Kontrole przeprowadzone w okresie:

28-30 maja 2012 r. – kontrola na miejscu IZ,

6 czerwca 2012 – kontrola na miejscu UKS

18 maja 2012 r. – kontrola dokumentacji przez IZ w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi,
29 czerwca 2012 r. – kontrola dokumentacji przez IZ w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi,
2 – 3 lipca 2012 r. – kontrola na miejscu przez IZ

zakończyły się wydaniem ostatecznej decyzji Zarządu Województwa Łódzkiego nr 22/2014/PR z 8 stycznia 2015 r. (w toku procedury Urząd Marszałkowski jako IZ dwukrotnie wydawał korygowane: informację pokontrolną, zalecenia pokontrolne, w wyniku stwierdzonych błędów korygował wydaną w toku przebiegu sprawę decyzję dotyczącą kwoty korekty nałożonej na Beneficjenta).

Ostateczną decyzję nr 22/2014/PR z 8 stycznia 2015 r. z żądaniem zwrotu łącznie kwoty 1 911 661,56 zł w związku z naruszeniami zaistniałymi w toku realizacji projektu Beneficjent zaskarżył do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi.

Postępowanie zakończył wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z 14 maja 2015 r. podtrzymujący w całości Decyzję nr 22/2014/PR z 8 stycznia 2015 r.

Gmina Opoczno wniosła skargę kasacyjną w terminie przewidzianym do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2017 r. sygn. akt II GSK 2545/15 Naczelny Sąd Administracyjny odrzucił skargę kasacyjną Gminy Opoczno.

W trakcie postępowania przed sądem administracyjnym Gmina Opoczno:

- 8 sierpnia 2015 r. złożyła wniosek do Zarządu Województwa Łódzkiego o rozłożenie na raty zobowiązania i umorzenie odsetek wynikających z decyzji nr 22/2014/PR -1 grudnia 2015 r. Zarząd Województwa wydał decyzję nr 24/RP/2015 w której odmawia rozłożenia należności głównej na raty i umorzenia odsetek.

- 21 grudnia 2015 r. Gmina Opoczno złożyła do Zarządu Województwa Łódzkiego wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją nr 24/RP/2015. 16 lutego 2016 r. Zarząd Województwa Łódzkiego wydał decyzję nr 5/2016/PR w której utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję nr 24/RP/2014, odmawiając tym samym rozłożenia na raty należności głównej i umorzenia odsetek.

- 8 września 2015 r. Gmina Opoczno złożyła do Naczelnego Sądu Administracyjnego wniosek o wstrzymanie wykonalności zaskarżonej decyzji nr 22/2014/PR. NSA Postanowieniem z dnia 28 października 2015 r. wstrzymał wykonalność decyzji nr 22/2014/PR.

Rozdział 92109 - Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby, § 4560 - odsetki od dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art.184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości – kwota 96.919,00 zł. Odsetki zostały naliczone od zwrotu dotacji na realizację projektu z udziałem środków unijnych pn. „Przebudowa Patio wraz z termomodernizacją budynku Miejskiego Domu Kultury w Opocznie”.

W wyniku kontroli przeprowadzonej 23-25 lipca 2014 r. Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego wydał w dn. 19 lutego 2015 r. zalecenia pokontrolne wzywające Gminę Opoczno do zwrotu kwoty 364 736,75 zł wraz z odsetkami. Beneficjent – Gmina Opoczno odmówił wykonania zaleceń pokontrolnych, w związku z tym Urząd Marszałkowski, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wydał w dniu 13 sierpnia 2015 roku decyzję nr 15/RP/2014, w której określiła kwotę przypadającą do zwrotu w związku z realizacją w/w projektu. Decyzja ta została utrzymana w mocy Decyzją Zarządu Województwa Łódzkiego nr 28/2015/PR z dnia 6 listopada 2015 r.

Gmina Opoczno wniosła do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi skargę na w/w decyzję. WSA w Łodzi wyrokiem III SA/Łd 42/16 z dnia 7 czerwca 2016 r. odrzucił skargę.

Postanowieniem z dnia 9 września 2016 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi odrzucił skargę kasacyjną Gminy Opoczno wniesioną od powyższego wyroku z uwagi na to, że wobec nadania skargi kasacyjnej bezpośrednio do Naczelnego Sądu Administracyjnego i przekazania jej przez ten Sąd Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w Łodzi w dniu 26 sierpnia 2016 r., doszło do uchybienia terminowi do jej wniesienia.

W dniu 23 września 2016 r. Gmina Opoczno wniosła zażalenie na powyższe postanowienie oraz wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej.

Postanowieniem z dnia 20 grudnia 2016 r., sygn. akt II GZ 1285/16 Naczelnny Sąd Administracyjny oddalił zażalenie Gminy Opoczno na postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 9 września 2016 r. o odrzuceniu skargi kasacyjnej.

8 marca 2017 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi postanowieniem Sądu odrzucił wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, co zakończyło postępowanie sądowe w tej sprawie.

W trakcie postępowania sądowego Gmina Opoczno złożyła wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonej decyzji, jednak WSA w dniu 16 marca 2016 r. odmówił wstrzymania wykonania zaskarżonej decyzji.

W wykonaniu wydatków za rok 2017 pojawiły się zobowiązania wymagalne w kwocie 1.195,56 zł, a dotyczyły zakupu usług telefonii komórkowej. Przedmiotowa faktura wpłynęła do Wydziału Budżetowego, czyli wydziału w którym dokonuje się płatności, 16 stycznia 2018 roku z terminem płatności 20 grudnia 2017 rok. Natychmiast, bo 16 stycznia 2018 roku została uregulowana. Firma świadcząca usługi telefonii komórkowej obciążyła gminę odsetkami w kwocie 6,19 zł, którymi został obciążony pracownik wydziału merytorycznego, wydziału który odpowiada merytorycznie za opisanie i dostarczenie faktury do płatności. Kwota odsetek została przez pracownika zwrócona.

SKARBNIK GMINY
mgr inż. Barbara Bąk

BURMISTRZ
Rafał Kądziela